

Kulturně společenské centrum „Port 1560“ v Českém Krumlově

Alena Vinařová

Uzavřený čtyřkřídlý areál pivovaru Eggenberg se nachází při řece Vltavě severovýchodně od centra města. Rozsáhlý komplex budov byl před zahájením prací v roce 2021 v neutěšeném stavu. Šlo o poslední z velkých areálů českokrumlovské památkové rezervace, který po roce 1989 neprošel památkovou obnovou a byl veřejnosti



Obr. 1. Český Krumlov, bývalý panský pivovar, objekt hvozdu, pohled od severovýchodu, foto: Alena Vinařová, 2023



Obr. 2. Český Krumlov, bývalý panský pivovar, novoslohová fasáda varny, pohled od jihozápadu, foto: Eva Erbanová, 2023

zpřístupněn pouze ve velmi omezené míře. Některé objekty se ještě v nedávné době využívaly pro pivovarský provoz a k bydlení, přičemž četné utilitární stavební úpravy značně degradovaly jejich kulturněhistorické hodnoty. Díky investorově vstřícnosti a ochotě ke spolupráci s odbornými pracovníky památkové péče mohly souběžně se stavbou probíhat mnohačetné průzkumy, což přispělo k doplnění poznatků o historii a stavebním vývoji komplexu.

Nezpopochybnitelný význam prezentace památkových hodnot areálu spočívá zejména v citlivé obnově části nejvýznamnějších objektů na základě stavebněhistorických i uměleckohistorických průzkumů, jejichž výsledky byly zohledněny v rámci koncepce dispozičního a zejména funkčního uspořádání areálu. Ten bude nyní využíván především ke kulturnímu využití (výstavy, expozice, edukační programy). Revitalizace se týkala zejména čtyř částí areálu. Záměrem investora bylo opravené objekty zpřístupnit veřejnosti a umístit v nich muzejní a místopisné expozice o pivovarnictví v Českém Krumlově. V neogotické přístavbě chladírny se v devadesátých letech 20. století nacházely čtyři moderní tanky na vaření piva. Po jejich odstranění a dalších stavebních úpravách se do tohoto jednoprostorového interiéru umístilo návštěvnické centrum, které bylo řešené moderní vestavbou z oceli a skla. V prostoru bývalého hvozdu a varny bylo restaurováno historické vybavení sloužící k vaření piva z přelomu 19. a 20. století, které se stalo součástí expozice nového muzea pivovarnictví. Zásadní rekonstrukcí prošla nejstarší část areálu – bývalé městské panské sídlo (tradičně nazývané vdovské sídlo Anny z Roggendorfu) v jihozápadním křídle. Při obnově se zrušením mladších utilitárních vestaveb podařilo v přízemí i patře rehabilitovat prostory goticko-renesančního paláce. Ve



↑ Obr. 3. Český Krumlov, bývalý panský pivovar, scezovací baterie v objektu varny, foto: Eva Erbanová, 2023

← Obr. 4. Český Krumlov, bývalý panský pivovar, skleněná lávka v renesančním krovu nad městským panským sídlem v severozápadním křídle areálu, foto: Eva Erbanová, 2023

zpřístupněném podkroví si návštěvníci mohou ze skleněné lávky prohlédnout výjimečně hodnotný renesanční krov. Revitalizací prošlo také nádvoří a přilehlá pivovarská zahrada s objekty, jež slouží jako zázemí pro sezónní kulturní programy. Stále expozice jsou členěné do několika významových celků (Život, Práce, Sny, Umění). Revitalizovaná část areálu pivovaru tudíž významným způsobem přispívá k rozšíření kulturněhistorických atraktivit městské památkové rezervace Český Krumlov zařazené na seznam Světového kulturního dědictví UNESCO.

Nález a restaurování dvoulodního sálu městského panského sídla (vdovského sídla Anny z Roggendorfu) v Českém Krumlově

Roman Lavička

V letech 2021–2023 probíhala revitalizace části areálu bývalého pivovaru Eggenberg v Českém Krumlově, jehož součástí je i městská panská rezidence, obecně známá jako bývalé vdovské sídlo. Od 18. století objekt sloužil úředním účelům a pro ubytování zaměstnanců pivovaru, což přineslo řadu změn a vestaveb, které skryly jeho původní vnitřní dispozici. Z archivních pramenů bylo známo, že zde v době renesance pobývala Anna z Roggendorfu († 1562). Matka posledních Rožmberků si tu nechala v letech 1547–1558 zbudovat městský palác se zahradou. Při obnově se podařilo nejen z větší části rehabilitovat dispozici renesančního paláce, ale též identifikovat dochované stavební konstrukce předchozích středověkých domů.

Podařilo se odhalit prostor, jehož existenci dosavadní odborná literatura – až na drobné hypotetické zmínky – nezaznamenala. Ze starších stavebněhistorických i operativních průzkumů byly v rámci jeho půdorysu známy pouze některé izolované prvky konstrukce a výzdoby. Objevem se proto stala nejen jeho celková podoba, konkrétní